

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

HET LIEFDEGEBOOD

“Dat al uw dingen in de liefde geschieden”

1 Korinthe 16:14

Hier is een bevel. Van Paulus, een apostel van Jezus Christus. Hij is gezonden door, hij spreekt in opdracht van Jezus Christus. Dus Jezus Christus Zelf is hier aan het woord. Hij beveelt. Tot wie? Tot wie komt dat bevel? Tot Zijn gemeente te Korinthe. Uiteindelijk tot alle gemeenten. In welke tijd ook en waar ook. 't Is Zijn gebod dat in de kerk alle dingen in de liefde geschieden. In de liefde. 't Staat er in 't Grieks zonder lidwoord. In liefde dient alles te geschieden. Alle nadruk valt op dat ene woord liefde. En het gaat hier niet om liefde van beneden, maar om liefde van boven. Niet om menselijke liefde, maar om hemelse liefde, om volmaakte liefde. 't Gaat om een liefde die lankmoedig is, die goedertieren is, die niet afgunstig is, die niet lichtvaardig handelt, die niet opgeblazen is, die niet verbitterd wordt, die geen kwaad denkt, die zich niet verblijdt in ongerechtigheid, maar die zich verblijdt in de waarheid, liefde die alle dingen bedekt, die alle dingen hoopt, die alle dingen verdraagt. Wij, u en ik, we roepen uit: wie kan zo liefhebben? Wie heeft deze liefde? Nu - u en ik, we hebben van nature deze liefde niet. We zijn van nature geneigd God en onze naaste te haten. U kent die uitspraak, die belijdenis in de Heidelbergse Catechismus. Misschien bent u het er helemaal niet mee eens. Evenwel onder die uitspraak wordt heenverwezen naar zeven teksten. Dus die belijdenis van de kerk is door en door Schriftuurlijk. De Schrift Zelf spreekt zo over ons mensen. Wel moet u goed lezen wat er staat. We zijn geneigd om te haten. Er staat niet

dat we dat metterdaad doen. Onze aard is ertoe geneigd. Door Gods algemene genade zijn er de tralies. We leven achter tralies precies als de leeuw in de dierentuin. Onze aard komt daar niet openbaar. Achter die tralies is er geen vijandschap, geen haat. Daar kan zijn liefde. Zij het dan menselijke liefde. Daar zijn gelukkig lieve en aardige mensen. Vallen echter de tralies weg dan komt de aard openbaar. Dan balt de mens zijn vuisten tegen God of tegen de ander. In de krant leest u genoegzaam wie en wat de mens dan is. 't Begon al met Kaïn die zijn broer Abel dood sloeg. 't Is zichtbaar al de eeuwen door.

Nu zegt de Heere tot zulke mensen dat alles in liefde moet geschieden. Neen - niet met die aardse liefde, maar met die hemelse liefde, die volmaakte liefde. Let u er wel op dat u u aan dat bevel niet kunt onttrekken met een beroep op uw onmacht. Heeft de Heere u dan zo boos en verdorven geschapen? Neen toch?! De schuldige mens wordt zeer beslist niet voor onschuldig gehouden.

De liefde waarover het gaat, is vrucht van wedergeboorte. Die blijft niet verborgen, die treedt naar buiten.

Herstellende, herscheppende genade wordt altoos zichtbaar. Mensen worden het beeld van Jezus Christus gelijk gemaakt. Hij heeft lief. Zijn Vader, het volk van Gods welbehagen, zondaren. Vanwege die liefde was Hij gehoorzaam tot in de dood. Door die liefde gaf Hij Zichzelf over aan vloek en aan dood. Door die liefde hing Hij aan het kruis op Golgotha. Zo verwierf Hij de genade waardoor een gevallen mensenkind herschapen en hersteld wordt. Op grond nu van die genade kan het bevel komen: “dat al uw dingen in de liefde geschieden”.

Nu - komt die liefde openbaar in uw leven? Krijgt u God weer lief boven alles en uw naaste als uzelf? Geschiedt alles in uw leven in de liefde? In uw gezin, als vader, als moeder, tegenover de kinderen, en de kinderen tegenover de ouders, de man tegenover de vrouw, de vrouw tegenover de man? Op uw werk, midden in de wereld, waar God u ook een plaats heeft gegeven? Geschiedt alles in de liefde in de kerk? U als kerklid tegenover uw herder en leraar en tegenover ouderlingen en diakenen? Uiteraard ook omgekeerd, ambtsdragers tegenover gemeenteleden. Het is de eindtijd. De liefde van velen gaat verkillen. De tralies van algemene genade vallen steeds meer weg. Wat een liefdeloosheid, wat een veroordelen, wat een verwerpen van elkaar! Maar het gebod van Koning Jezus blijft staan: dat al uw dingen in liefde geschieden. Nogmaals dat houdt niet in: een beetje lief en aardig tegenover elkaar doen of de scherpe kanten van het Woord, van het Evangelie afdoen. De echte liefde heeft altijd oog voor het welzijn van de ander, voor het eeuwig welzijn. Die liefde doet nooit af van het Woord en tornt niet aan de waarheid van dat Woord.

Wat een schuld ligt er ten aanzien van het liefdegebod. Is het wonder dat er vandaag zoveel geestelijke duisternis is? Belijd die zonde aan de voeten van Hem Die heeft liefgehad tot het einde. Buigend onder het gebod: “dat al uw dingen in de liefde geschieden”, bidden we: “o Zoon, maakt ons Uw beeld gelijk”. Dan zingen we ook van ganser harte: “Waar liefde woont, gebiedt de Heere Zijn zegen; daar woont Hijzelf, daar wordt Zijn heil verkregen, en het leven tot in eeuwigheid.

Ds. v Z

Van de administratie

In deze periode mochten we veel giften ontvangen. Van het Fonds v.d. Heuvel f 3.000,- voor ons blad en f 5.000,- voor de school in Dundas. Voor dit laatste doel ontvingen we op de giro nog een gift van f 30,-. Verder ontvingen we voor ons blad f 130,- aan giften, waarvan f 100,- bestemd was voor de gehouden ontmoetingsdag in Kampen.

Voor al deze giften mede namens het schoolbestuur van de Rehobothschool in Dundas, heel hartelijk dank, alsmede voor de opgaven van 3 nieuwe abonnees.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de redactie

Ambtsdragersconferentie

We plaatsen een laatste herinnering aan deze conferentie die D.V. zaterdagmiddag 23 november a.s. in de Krooswijkhof zal gehouden worden, Singel 184-186, het verenigingsgebouw van de Chr. Geref. Kerk van Dordrecht-Centrum. Aanvang 2 uur. Ds. K. Visser hoopt te spreken over: "De betekenis van de heilsfeiten voor het geloofsleven." Dit is een uitermate belangrijk onderwerp. We hopen weer vele ambtsdragers te mogen ontmoeten. Moge deze conferentie tot onderwijs en zegen zijn voor onze ambtsdra-

Sibbes (5)

Vervolgens behandelt Sibbes dan het tweede deel van de tekst: "de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen".

We letten met elkaar op een viertal aspecten die hij in dit verband noemt:

A. dat dit in zekere zin van allen geldt in wie Hij het werk van Zijn genade begint.

B. dat dit vaak zo is juist in verband met ons verdorven hart.

C. dat Christus dit zwakke licht, dat smeulende vuur met zoveel rook niet uitblust, en dat Zijn dienaren dat evenmin mogen doen.

D. een aantal kenmerken van de 'rokende vlaswieken'.

Een zwak licht

Sibbes wijst erop dat Gods genadewerk altijd in het klein begint, met een verwijzing naar het mosterdaadje. Dat zegt hij niet omdat Gods genade niet altijd iets onbegrijpelijk groots is of omdat Gods genade niet overvloedig zou zijn. Nee, er is overvloedige genade voor de grootste van alle zondaren! (denk in dit verband aan de titel die Bunyan aan zijn 'levensbeschrijving' gaf: "een kort verhaal van de overstelpende genade van God in Christus voor zijn arme dienstknecht John Bunyan"). Dat blijft voluit staan in zijn werken. Maar hij wijst er wel op dat ook het geestelijk leven dat de Heere werkt een organische groei vertoont. En evenmin als uit een zaadkorrel er meteen een volwaardige plant met vruchten zichtbaar is, zo is een 'wedergeborene' ook niet meteen een 'volwassene' in de genade. "Het is met de christen als met Christus.....-Jes.53:2: Want Hij is als een rijse voor Zijn aangezicht opgeschoten, en als

gers en zo ook voor de kerken die zij mogen dienen.

Inhoud

Ds. D. Slagboom schrijft verder over de prediking. Ds. Kater zet zijn serie over Richard Sibbes voort.

Chr. Geref. Bezinningskring binnen de classis Leeuwarden

Op 29 november D.V. hoopt Ds. G.J. Capellen van Scheveningen in een openbare samenkomst het onderwerp "Het werk van de Heilige Geest" te behandelen. Plaats: Chr. Ger. Kerk Damwoude. Aanvang 19.45 uur.

AvH.

een wortel uit een dorre aarde....".

De wondere genade Gods maakt geen wonderbomen! Waarschuwde Christus Zelf niet voor het feit dat een snelle groei haar oorzaak vond in de ondiepe aarde...? Voor een tijd...., maar er blijft niets over.

Het kleine begin behoeft ons niet te ontmoedigen. Wel dient dat een krachtige aansporing te zijn om op te was- sen in de genade. Tevens houdt het ons ootmoedig..., of niet? En als alle moed ons ontzinkt? Zie dan, zo schrijft Sibbes, hoe Christus u ziet. Want "Christus waardeert naar wat we zullen zijn"! Zó ziet Hij Zijn Kerk! Waartoe zij uitverkoren is, nl. om heilig en onberispelijk te zijn voor Hem in de liefde.

Daarom: "Want wie veracht de dag der kleine dingen...?" Is er iemand onder u die dit leest? Gods genadewerk in uw leven ontkennen- durft u dat aan?

Veel walm

Immers, genade neemt niet alle verdorvenheid in één keer weg en er blijft nog verdorvenheid in ons om mee te strijden. Zelfs de meest zuivere ver- richtingen van de allerheiligsten hebben Christus nodig om ze te volmaken. U herkent hier de taal van onze H.C. in bijv. antw.114: "de allerheiligsten....- een klein beginsel van deze gehoorzaamheid".

Sibbes noemt dan een aantal voorbeelden uit de Schrift. Mozes, als hij met het volk voor de Rode Zee staat: "Wat roept gij tot Mij?". In grote beproevingen weten we niet te bidden gelijk het behoort (Rom.8:26). Als we bidden is het altijd weer nodig om te smeken of Christus al onze gebreken in onze gebeden wil verzoenen.

Een ander voorbeeld is David bij de koning van Gath (1Sam.21:13). En toch is er in die walm(!) iets van vuur geweest: denkt u aan de psalm die hij dichtte: Psalm 34! "Ik zeide wel in mijn haasten: Ik ben afgesneden van voor Uw ogen", daar hebt u de rook; "dan nog hoordet Gij de stem mijner smekingen", daar hebt u 't vuur (Ps.31:23). "Heere, ik geloof..., maar kom mijn ongeloof te hulp!" (Marc.9:24). En om nog een voorbeeld te noemen, Rom.7:24,25: "Ik, ellendig mens...", ziende op zijn innerlijke verdorvenheid...een walm! "Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere!" "...het vuur, het licht van Gods genade. En zo begeert het vlees tegen de Geest, maar Gode zij dank ook: de Geest die tegen het vlees begeert! Het is vanwege deze "twee-mens", zo schrijft Sibbes, dat het volk van God zo heel verschillend over zichzelf oordeelt. Soms zien ze op het werk der genade, soms zien ze op de overblijvende verdorvenheid. En als ze op dat laatste zien...? "Ik heb geen genade, ik ben de Zijne niet". Hoewel ze Christus liefhebben, én Zijn geboden, én Zijn volk!

"HIJ zal de rokende vlaswiek niet uitblussen". Wat een wonder!

Niet uitblussen

En waarom niet? In de eerste plaats niet omdat deze 'vonk', dit vuur uit de hemel is, het is van Hem Zelf afkomstig, omdat het ontstoken is door Zijn Geest! En bovendien: het is tot verheerlijking van Zijn Genade in het leven van Zijn kinderen dat HIJ het licht bewaart temidden van de duisternis. "Een vuurvonk temidden van het zwellende water van de verdorvenheid".

Zie hoe hij omgegaan is met Thomas in zijn ongeloof en twijfel. Terwijl Petrus Hem verloochent, verloochent Hij Petrus niet! Sibbes noemt ook het voorbeeld van de melaatse (Matth. 8:2): "Heere, **indien** Gij wilt". Als Christus op Zijn eigen grootheid gestaan had, dan zou Hij hem afgewezen hebben die tot Hem komt met dit 'indien'. Maar Hij beantwoordt zijn 'indien' met een genadige en absolute verzekering: "Ik WIL, wordt gereinigd"!

"Zie hier de tegengestelde gezindheid tussen de heilige natuur van Christus en de onreine natuur van mensen. Mensen willen vanwege een klein beetje walm het licht al uitblussen. Christus zien we altijd de minste beginselen (van het nieuwe leven)

koesteren. En als Hij hen scherp afremt, dan in liefde, en opdat ze des te meer mogen gaan schijnen. Is er een beter voorbeeld om te volgen dan dit van Hem, door Wie wij hopen zalig te worden? "Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen" (Rom.15:1). "allen ben ik alles geworden, opdat ik immers enigen behouden zou" (1Kor.9:22)". En dan slaakt Sibbes de verzuchting, en wie zou het niet met hem mee doen, juist ook in onze tijd: "O dat deze wervende en inwinnende gezindheid overvloediger was in velen"! Zelfs durft hij dit te stellen: "Velen, zover als in ons ligt, zijn verloren wegens het ontbreken van een bemoediging". Nee, bij zo'n uitspraak moeten we de dogmatiek niet pakken en zeggen dat dit immers niet kan: alleen die niet verkoren zijn, gaan verloren. Wat is uw, mijn gezindheid ten opzichte van het 'beginnend leven'? Hebben we allerlei 'blusmateriaal' in gereedheid, of is er die gezindheid die in Christus Jezus was? Ambtsdragers op huisbezoek, vaders en moeders in de gezinnen, 'vaders en moeders in de genade', leerkrachten op scholen enz., onderzoek uzelf op dit punt. "Ziet toe dat ge niet één van deze kleinen ergert..."! Of bent u daar nooit bang voor? Bent u streng voor uzelf en teer tegenover anderen, of verschuilt u zich met uw verdraagzaamheid tegenover uzelf achter strengheid tegenover anderen?

Dat dit niet het enige is wat Sibbes te zeggen heeft moge duidelijk zijn. Hij waarschuwt de 'kleinen' niet te gaan steunen op hun zwakheden...! Of hij een kenner van het menselijk hart is! Arglistig als het is: ons laten voorstaan op onze zwakheden, die we eigenlijk als 'deugden' zijn gaan beschouwen. Nadrukkelijk wijst hij er ook op dat de hypocrieten een totaal andere benadering nodig hebben. "De wonden van zelfverzekerde, zich veilig wanende zondaren worden niet genezen met strelende woorden". Het "wee u"

klonk uit de mond van dezelfde Zaligmaker tot hen die leefden uit hun eigengerechtigheid, tot hen die hun harten verhardden onder het Evangelie! "De Heilige Geest kwam zowel in vurige tongen als in de gedaante van een duif, en diezelfde Heilige Geest wil een geest van wijsheid en onderscheidingsvermogen verlenen, die het zout is om al onze woorden en daden aangenaam te maken". Om zo een woord ter rechter tijd te kunnen spreken! Een "tong der geleerden"!

Neerwerpend alles wat zich in verwanten hoogmoed voor God groot maakt, oprichtend alles wat in ware ootmoed zich verfoeit voor de Heere in stof en as. Wie zou het niet nodig hebben: "Och, schonk GIJ mij de hulp van Uwen Geest...".

Dit alles betekent dus niet dat de waarheid van Gods Woord geweld aangedaan zou moeten worden. Integendeel! We moeten onze bedoeling niet gaan verpakken in allerlei vage bewoordingen en een wollig spraakgebruik. "De waarheid vreest niets zozeer als verborgen te worden, en verlangt niets zozeer dan helder opengelegd te worden voor de ogen van allen...". Genade berooft ons niet van een eerlijk oordeel, alsof we stinkende, walmende stukken brandhout voor 'rokende vlaswieken' zouden moeten houden". Anders worden we verraders van beide: de waarheid Gods en de zielen van mensen! Nog meer behartenswaardige opmerkingen worden in dit verband gemaakt, maar die moet ik nu verder laten rusten. Een volgende keer luisteren we weer verder D.V.. Bent u al een 'rokende vlaswiek' geworden in uw leven? Of is er alleen maar de walm van uw verdorven hart? Zie de tedere zorg van Christus voor de Zijnen, juist de kleinen. Maar bedenk ook dat buiten deze door God gegeven Zaligmaker het geldt: "Want onze God is een verterend vuur!".

MJK.

Om het Woord der waarheid (2)

(n.a.v. "Het verhaal gaat...")

Verhaal en feit

Met de verschijning van het boek, dat we bespreken, was er een interview in Trouw tussen een medewerker aan die krant en Nico ter Linden. Ter illustratie van wat er gezegd werd, was er een foto bijgevoegd, die de aandacht

moest trekken. Welnu, mij trok die foto zeker aan. Ik waande me in Zeeland, vijf en veertig jaar geleden. Op die foto is een familie afgebeeld met ouders en kinderen. Vader en moeder hebben de Walcherse dracht aan, zelfs de jongere vrouwelijke

leden van het gezin hebben nog een kapje op met wat er bijhoort. Dat laatste was zoveel jaar geleden al een zeldzaamheid! Nu is het mogelijk, dat ze de dracht voor deze gelegenheid aangedaan hebben. Alles op die foto lijkt er op te wijzen, dat het één van de Kerstdagen is. De opengeslagen Staten-Bijbel ligt op de tafel. Zo te zien is het niet ondenkbaar, dat vader het bekende Evangelie uit Lucas 2 leest. In ieder geval zien we ieder aandachtig luisteren naar het gelezen gedeelte.

Deze foto moet uitbeelden, wat de schrijver van "Het verhaal gaat.." met zijn boek hoopt te bereiken. We lezen het ook in bedoeld interview. Op de vraag: "wat moeten mensen met het boek?" zegt Ter Linden: "Ik zou willen, dat de Bijbel weer wordt gelezen aan tafel. Mijn boek is er voor gemaakt, want het is verdeeld in korte hoofdstukjes; langere verhalen heb ik in tweeën geknipt.."

Het is een goede wens. Ter Linden weet wel, hoe - tot in eigen kring - het lezen van de Bijbel in de gezinnen tot een minimum beperkt is geworden. Alleen: zou de oorzaak daarvan niet mede gelegen zijn in de beschouwingen over Gods Woord, die de eerbied voor de Bijbel als het Woord van God allerm minst bevorderd hebben? Helaas moet gezegd worden, dat dit boek in die lijn ligt.

Titel en inhoud

Een titel van een boek kan veelzeggend zijn. Het gaat zeker op voor dit boek Bijbelverhalen. De titel: "Het verhaal gaat..." geeft de gedachten weer, die de inhoud bepalen. In het eerste hoofdstuk vinden we die woorden: "Het verhaal gaat, dat in den beginne God de hemel en de aarde schiep".

Een argeloze lezer zal misschien zeggen: "wat is er tegen om het zó te zeggen? Dat "is" toch het verhaal: God heeft in den beginne de hemel en aarde geschapen! Zo heb ik het van kinds af aan horen vertellen op school, op de Zondagsschool, op de catechisatie, in de kerk..." Zo'n opmerking begrijp ik. Zelf zou ik het zo liever niet zeggen. Het woord "verhaal" heeft zo langzamerhand een dubbele lading gekregen. Liever zeg ik: "de Bijbelse geschiedenissen worden verteld". Maar hoe dan ook: in beide gevallen wordt gezegd, dat Genesis 1 Gods Woord is. God openbaart in en door dat Woord Zijn scheppend handelen.

Je kunt soms geboeid luisteren naar een verhaal uit Gods Woord. 'k Her-

inner me nog zo goed een eenvoudige man in Kampen op de Zondagsschool. Het was een schoenmaker, die weinig ophef maakte naar buiten. Hij had van God de gave ontvangen om te vertellen. Het gebeurde, dat hij op de jaarlijkse samenkomst van ouders en belangstellenden de vertelling hield, die er behalve het onderwerp was. Ouderen en jongeren luisterden naar deze man. Eigenlijk niet naar hem maar naar Gods woord, dat hij op eenvoudige wijze vertolkte, direct sprekend tot het hart. Je hoorde na die tijd iemand zeggen: "je zag het gebeuren". Heb daar erg in: "hét" gebeuren! 't Ging niet om een verhaal over een verhaal. Achter dat verhaal staat Gods eigen Woord, zoals het tot mensenkinderen gekomen is.

Ter Linden miskent dit. Aan het eind van het interview, waarop we hier al gewezen hebben, komt dat duidelijk uit. Er wordt hem gevraagd: "Is de Bijbel voor u per saldo een mooi verhalenboek of is er een plus? Het antwoord van de schrijver is tekenend: "Natuurlijk komt dat boek "van beneden", dat kan nu eenmaal niet anders. Tegelijk wijst het boven zichzelf uit..". Zijn uitgangspunt is niet dat Gods Woord waarheid is, de waarheid kán er wel door gevonden worden. Nog duidelijker komt dat uit aan het einde van dit interview: "Veel theologen zetten de camera boven en doen van daaruit uitspraken over God. "God heeft Zich in Israël geopenbaard" zeggen zij dan. Dat geloof ik wel, maar ik zal het niet meer zo zeggen. Ik zet de camera liever beneden. Ik zeg dan: ik geloof dat Israël God op het spoor is".

Is het de zaak, hoe mensen "de camera zetten" bij de belijdenis of de Bijbel Gods Woord is? 't Gaat daarbij om de vraag of we die Bijbel zo erkennen of niet. Wij komen God niet op het spoor. God dient ZichZelf in Zijn Woord aan. Dit boek rekent af met die belijdenis. De bedoelde journalist schrijft voor alles aan: "Wie Ter Linden deze jaren hebben gevolgd weten het: voor deze dominee is de Bijbel niet een door God gedictieerd handboek van de kerk, maar een oerboek van mensen. Van mensen, die zich gegrepen voelen door God en die vertellen over mensen, die gegrepen zijn door God, niet in de taal van de geschiedenis of journalistiek, maar in de enige taal, die daarvoor geschikt is, die van de poëzie, die van de mythen".

Hier zou veel van te zeggen zijn, misschien vooral wel over dat "zich gegrepen voelen". We hopen in het

vervolg tijd en gelegenheid te vinden om er aandacht aan te besteden. Allereerst gaat het er om, dat dit boek niet uitgaat van de waarheid der Heilige Schrift. En is dát niet het eerste, dat we van een bundel Bijbelse verhalen mogen verwachten?

Het komt uit in dit boek

Dit boek wil bewust de geschiedenissen van de Bijbel niet lezen als "werkelijk gebeurd". Eigenlijk is de aanduiding: "geschiedenissen" voor de schrijver al verkeerd. We gaan daarbij even voorbij aan de eigen aard van de geschiedenissen in de Bijbel. Daar hebben we zeker rekening mee te houden. Het is hier echter allereerst te doen om de feitelijkheid van de Bijbelse geschiedenissen. Hoe zal er trouwens ooit over het bijzonder karakter en doel van de geschiedenis in de Bijbel gesproken kunnen worden, als de feitelijkheid niet vaststaat? Of de geschiedenissen waar zijn of niet maakt voor Ter Linden niet uit. Het is een gedachte van de moderne theologie: ook al zijn die verhalen niet echt gebeurd, ze bevatten toch waarheid.

Wie dit boek leest zal zien, dat dit niet teveel gezegd is.

Het boek leest vlot. Ik hoorde van een predikant hier in de buurt dat er inmiddels al 50.000 exemplaren de deur uit zijn. Het zou me niet verwonderen als het waar is. Dit boek sluit aan bij de mens van deze tijd: hij wil de dingen zien.

In één deel wordt de Pentateuch - de vijf boeken van Mozes - verteld. Het valt daarbij wel op dat aan het boek Genesis 200 bladzijden worden besteed, daarna zijn er ruim 60 bladzijden voor Exodus, zodat er voor de andere drie Bijbelboeken - Leviticus, Numeri en Deuteronomium - nog geen 40 overblijven. Wie beweert dat de weg ten leven in deze 5 boeken "in verhaalvorm" beschreven wordt, had het wel anders moeten doen. Uiteraard had de schrijver de woorden "in verhaalvorm" eens nader kunnen overwegen...!

Er zijn ook beslist stotende uitdrukkingen in dit boek. De schrijver drukt zich graag populair en smeugig uit. Hoe bijvoorbeeld te denken over wat hij de broeders van Jozef in de mond legt: "Goh, het is Jozef, wie had dat gedacht?" Er wordt vaak oppervlakkig over de zonde heengehuppeld. Daarom wordt er ook zo gemakkelijk gesproken over de nacht van Pascha bij de uittocht. Wat het bloed van het Lam

betekent blijft volledig achterwege: Het schuldeloze niet wederstrevende lam is "het oer-oud symbool van overgave". Daar blijft het bij.

Heel duidelijk spreekt vooral in dit boek het vraagteken achter de feitelijkheid. We geven hier wat willekeurige voorbeelden.

In het begin is het al zo. Genesis 1 geeft het verhaal van een priester uit Israël aan het volk in de ballingschap van Babel. Het maakt niet uit, hoe de wereld ontstaan is. Daar weet die man niets van. Hij heeft er zelfs geen interesse voor. 't Gaat hem alleen maar om het doel. En dan de vraagtekenen in dit verhaal, die in feite telkens vraagtekenen zijn bij de feitelijkheid van het scheppend handelen Gods. Ik noem er hier maar één: "moet je niet in plaats van "God schiep de mens" zeggen, dat de mens God schiep?" En dan over "En God zeide", wordt gezegd, dat die priester niet anders bedoelt te zeggen, dat hij "zich" God voorstelt als iemand, die gezegd heeft. Het verhaal van de zondvloed: behalve het voorbijgaan aan de diepe ernst van de zonde en het oordeel in en over de eerste wereld, treft de weergave van Genesis 8:4 "En de ark rustet in de zevende maand, op de zeventiende dag der maand op de bergen van Ararat." De verteller weet niet beter dan dat de Ararat de hoogste berg ter wereld is. Ga dus niet in blinde godsvrucht met een expeditie naar die ark zoeken, je vindt nog eerder in Grimland het koekhuisje van Hans en Grietje!"

Over de gang van Abram naar Egypte. Het aftrekken naar Egypte heeft te maken met het afdalen "beneden het niveau van je geloof". Maar dan de opmerking: "Israël vertelt geen Bijbelse geschiedenis" te illustreren met plaatjes uit een Bijbelse atlas. Nee, de vertellers houden zich niet bezig met geografie maar met theologie. Zij illustreren, hoe het toegaat tussen God en mensen. Het kan nog geestelijk lijken, als Ter Linden het zo zegt, maar het is niet anders dan het loslaten van de tekst en de feitelijkheid. We gaan nog één keer verder in het boek. Er zou veel te noemen zijn, maar sprekend is ook wat verteld wordt over het brandende braambos en de roeping van Mozes: "Een visioen. De schapen van de kudde zien niets anders dan de zon die vuurrood ondergaat achter de struiken.." Mozes ziet meer, het braambos van zijn leven staat in brand en wordt niet verteerd.." Alsof er niet staat dat "een Engel des Heeren hem verscheen

in een vuurvlam in het midden van een braambos; en hij zag en ziet, het braambos brandde in het vuur, en het braambos werd niet verteerd" (Exodus 3:2).

Een troosteloze boodschap

Ter Linden heeft eens gezegd, dat Israëls verhalen je "warm" maken. Wat hij daarmee bedoelt zullen we hopelijk nog eens nader bezien. Het gaat dan om een belangrijke element in zijn gedachte en van velen vandaag. Toch: mag ik er even op vooruit lopen? Alleen de Heilige Geest maakt "warm" in de echte zin van het woord. Hij doet dat om én uit de verdienste van Christus door middel van het Woord Gods. Wat voor uitzicht zou er zijn voor troosteloze zondaren in zichzelf als dat werk van Christus niet vast en zeker was als het Woord van God niet waar is? Wie de feiten ontkent, houdt een troosteloze boodschap over.

D. Slagboom.

Boekbesprekingen

Ds. C. Smits, **De Heidelbergse Catechismus**, 749 blz., f 119,50, Uitgeverij den Hertog Houten.

De nu uitgegeven Catechismusverklaring is uitgesproken in de zestiger jaren, toen Ds. Smits nog Chr. Geref. predikant was en nog helder van gedachten was, zoals Ds. F. Mallen in het voorwoord schrijft. Ds. Smits heeft nog wel toestemming verleend voor deze uitgave, maar heeft het zelf niet meer mogen beleven. In 1994 overleed hij op de leeftijd van 95 jaar. Ook Ds. A. van der Meer heeft een voorwoord geschreven. De stijl van de preken is duidelijk herkenbaar. Ds. Smits was wars van gemaakte vroomheid en gevoelsgodsdienst waarmee men de eeuwigheid niet zal kunnen aandoen. Christus staat in het middelpunt van de prediking. Noodzakelijk is de kennis van Christus en de nauwe geloofsvereniging met Hem. We treffen vermaningen aan tegen de tijdgeest. Het keurig uitgegeven boek is goed bruikbaar voor leesdiensten en uiteraard ook voor persoonlijk gebruik. Moge op deze wijze het leerboek der Kerk nog tot onderwijs gesteld worden.

Thomas Boston, **De viervoudige staat**, 463 blz., f 67,50 (na 31 dec. f 75,-), Uitgeverij den Hertog Houten. Een goede zaak dat dit doorwrochte, inhoudsvolle, leerrijke boek opnieuw

uit het Engels is vertaald door S. Houtekamer. Zodoende is het in ieder geval meer toegankelijk gemaakt voor het opkomende geslacht. Bij de vertaling is gebruik gemaakt van de vierde druk die verscheen in 1744. Boston leefde van 1676-1732. De volledige titel van het boek luidt: De menselijke natuur in haar viervoudige staat van oorspronkelijke rechtvaardigheid, algehele verdorvenheid, begonnen herstel en volkomen gelukzaligheid of volkomen rampzaligheid. Het boek wordt gevormd door de weergave van preken die de schrijver heeft gehouden in de gemeente. Toen Boston in 1730, twee jaar voor zijn dood, een exemplaar van de tweede druk in handen kreeg, legde hij het in verwondering open voor het aangezicht des Heeren en bad of er een zegen aan verbonden mocht zijn tot overtuiging en bekering van zondaars, en tot stichting van heiligen, voor de tijd dat hij in leven was, en voor de tijd dat hij in het stof zou liggen. We sluiten ons van harte aan bij deze wens en bede.

Thomas Boston, **Die gevangenen vrijheid schenkt**, 160 blz., f 29,50, Uitgeverij den Hertog Houten.

Het inhoudsvolle boek bevat tien preken over Jesaja 61:1 en is nu voor het eerst uit het Engels vertaald door M. Krijgsman. Moge de lezing van dit boek gebruikt worden om gevangenen te bevrijden en gebonden in de ruimte te stellen.

Dr. H.F. Kohlbrugge, **Hebreeën 10-13**, Schriftverklaringen, 256 blz., f 26,90, Uitgeverij den Hertog BV Houten. Het derde deel en laatste deel van de Schriftverklaringen over de Hebreeënbrieven is nu uitgekomen. Er is geput uit het "Amsterdamsch Zondagsblad tot Getuigenis der Waarheid". De preken uit de 12 twaalfallen zijn niet opgenomen in deze keurig verzorgde uitgave. De spelling is hendaags. Liefhebbers van Kohlbrugge zullen dankbaar zijn voor deze uitgave.

We ontvingen het **Jaarboek LCJ 1996**. Het is het zevende jaarboek dat verschenen is met waardevolle informatie over de LCJ (Landelijke Commissie Jeugdcontacten Christelijke Gereformeerde Kerken). We treften artikelen aan n.a.v. het gehouden jeugdappèl in 1996. Verder het jaarverslag LCJ 1995/96 en een overzicht van de verschenen schetsen. Dan de

programma's van de jeugdcontacten voor het seizoen 1996/97 en een lijst van aangesloten jeugdverenigingen en tenslotte een organisatiemodel van de LCJ. Een kleine opmerking: De omslag had ik liever wat anders gezien.

Dr. H. Florijn (red.voorz.), **Oude paden**, Kerkhistorisch tijdschrift, 1996 aflevering 1, f 37,50 per jaar, losse nummers f 9,95, Uitgeverij de Groot Goudriaan in samenwerking met Kok Tijdschriften.

Doel van het nieuwe tijdschrift is de kerkgeschiedenis van de bevindelijken in de negentiende en twintigste eeuw te beschrijven. De medewerkers richten zich op de (voor)geschiedenis van de rechterflank van de Nederlandse Hervormde Kerk, de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland en sommige vrije gemeenten. De inhoud zal bestaan uit biografische schetsen, lokale kerkhistorische observaties, regelmatig terugkerende columns en interviews. De eerste aflevering gaat over de studententijd van Ds. Steenblok, over Ds. L. Gebraad (voorganger in Chr. Geref. Tholen geweest), Ds. B. Huisman en nog enkele kleinere bijdragen. We hebben het keurig uitgevoerde en goed leesbare blad met belangstelling gelezen en verwachten dat het ingang zal vinden ook onder de lezers van ons blad.

Dagboeken

We ontvingen het bekende dagboekje **"Voor hart en huis"** 1997 (jaargang 30). Medewerkers zijn: Ds. J.B. Zippro (Geref. Gem.), Ds. G.S.A. de Knecht (Herv.), Ds. D.J. Budding (Herv.) en Ds. A. van Heteren (Chr. Geref.). Dit jaar is voor het eerst een grote letter-uitgave te verkrijgen voor f 17,95, wat een goede zaak is daar veel oudere lezers moeite hebben met kleine letters. Voor de gewone uitgave zijn uitdeelprijzen van toepassing. Ook ontvingen wij **"Honigdruppels"** 1997 (jaargang 114) in twee uitvoeringen: blok en schild en in boekvorm (in geplastificeerde uitvoering). Schild en boek hebben dezelfde mooie illustratie. De prijs is voor beide uitvoeringen f 17,45. Veel diakonieën en kerkenraden geven rond de jaarwisseling een dagboek aan bejaarden en zieken. Ook voor gezinsgebruik zijn ze geschikt. De twee dagboeken zien er keurig uit en zullen hun weg zeker weten te vinden onder onze lezerskring. Ze zijn

uitgegeven bij uitgeverij J.J. Groen en Zoon Leiden.

Leven en Licht, Bijbels dagboek 1997. Een dagboek voor jongeren en ouderen. Kort en kernachtig is de bijbelse boodschap verwoord. Medewerkers: Ds. P. den Butter, Ds. C. Harinck, Ds. W. Harinck, Ds. G.C. Kunz, Ds. L.W.Ch. Ruigrok en Ds. A. van der Weerd, f 14,95, uitgeverij den Hertog Houten.

Naast andere dagboeken zal ook dit dagboek zijn weg wel weten te vinden.

L.J. van Valen, **Herauten van het kruis**, 374 blz., f 52,50, Uitgeverij den Hertog - Houten.

In dit keurig verzorgde boek wordt het leven en werk van de gebroeders Ralph en Ebenezer Erskine beschreven. Velen zullen hun preken in de boekenkast hebben staan en naar ik hoop ook geregeld lezen. De Erskines hebben gearbeid in Schotland in de 18e eeuw. Zij mochten door genade in- en voorleven wat zij voorstonden. Het leven en werk van de Erskines wordt getekend tegen de achtergrond van de toenmalige tijd en theologie. Zij mochten het Evangelie verkondigen in een tijd dat het verlichtingsdenken steeds meer opgang maakte. Er was in hun dagen kerkelijke en theologische strijd, met name de Marrow-strijd. De verhouding tussen overheid en kerk was ook een heet hangijzer in hun dagen. De staat kreeg toenemende macht in kerkelijke zaken. De prediking van de Erskines was theocratisch getoonzet. Zij zien de overheid als 'voedsterheer' van de kerk.

Uiteindelijk liep deze theocratische gedachte uit op de Secession (afscheiding) van 1733. De Erskines namen een grote plaats in in deze eerste afgescheiden kerk van Schotland. Iets uit het boek willen wij weergeven. Op blz. 48 lezen wij dat pas drie jaar na zijn bevestiging tot predikant Ebenezer Erskine het Evangelie van Gods genade persoonlijk leerde verstaan. "Ebenezer Erskine kwam in het stof terecht voor Gods aangezicht en moest alle waardigheid en verdienste verliezen en gewillig inruilen voor de gerechtigheid van Jezus Christus, tot behoud van zijn ziel." Het is een goede zaak kennis te nemen van de inhoud van dit boek om de preken en de theologie van de Erskines beter te mogen verstaan.

D. Martyn Lloyd-Jones, **Verklaring van de Brief aan de Romeinen, deel 1**, 407 blz., f 79,50.

In dit eerste deel van een serie uit zes delen wordt het eerste hoofdstuk van de Brief aan de Romeinen behandeld. Vertaler is dhr. A. Bor uit Ede.

Zijn verborgen omgang vinden, 150 blz., f 34,90. Uit het Engels vertaald door P.J. de Gier.

Een aantal preken uit de Psalmen waarin we de psalmdichters in het hart kijken.

Eeuwige redding, 191 blz., f 32,50. Vertaald door M.D. Verweij-van den Heuvel.

In dit boek treffen we preken aan over Johannes 17:1-5. Het is het eerste deel van een serie van vier over het hogepriesterlijk gebed.

Het hart van het Evangelie, 223 blz., f 49,90. Vertaald door drs. M.F. van Binnendijk. Dit boek bevat preken over Mattheüs 11. Al deze boeken zijn uitgegeven bij drukkerij de Groot Goudriaan - Kampen.

Er zijn de laatste tijd heel wat boeken van Lloyd-Jones in Nederlandse vertaling verschenen. Er is blijkbaar vraag naar. De preekstijl is eenvoudig, direct en actueel. Hij leefde van 1899-1981. Vele jaren is hij predikant geweest van de Westminster Chapel in Londen. Daar trok hij grote aantallen mensen. Hij zette zich af tegen het modernisme en benadrukte de noodzaak van de verzoening in Christus. Hoe zag Lloyd-Jones zichzelf? Een bekende uitspraak verwoordt dit voortreffelijk: "I am a Bible-calvinist, not a system-calvinist". Het gezag van de Bijbel is altijd doorslaggevend voor hem, terwijl hij veel put uit de tradities van de reformatie, de puriteinen en de grote opwekkingen. De Bijbel heeft altijd het laatste woord. Hoewel we van tijd tot tijd graag zouden zien dat er wat dieper op bepaalde zaken zou zijn ingegaan mogen we toch wel neerschrijven dat er vele goede dingen in de geschriften van Lloyd-Jones worden aangetroffen.

Jodocus van Lodenstein, **Hem tot Koning**; keurstoffen, 155 blz., f 34,90, Uitgeverij de Groot Goudriaan - Kampen.

De auteur werd in 1620 uit aanzienlijke ouders te Delft geboren. Hij studeerde theologie onder Voetius te Utrecht en onder Coccejus te Franeker. Hij stond achtereenvolgens te Zoetermeer, Sluis en Utrecht. Daar

maakte hij de bezetting door de Fransen mee. Het gaf Jodocus van Lodenstein, die tot de Nadere Reformatie behoorde, veel verdriet dat de bloeitijd van de Gereformeerde Kerk voorbij was. In 1748 zijn de nu weer uitgegeven preken voor het eerst verschenen. De preken zijn nu in onze taal en onze spelling overgebracht zonder van de wezenlijke inhoud iets af te doen. Foutjes zijn gecorrigeerd. De preken zijn ernstig, waarschuwend, bestraffend en liefdevol vermanend. Lodenstein wijst op de vergankelijkheid van het aardse bestaan en staat een stipte levenswijze voor. Wereldmijding klinkt in zijn preken door. Hij roept op tot bekering, bemoeit en vertroost waar nodig is. In een preek over Hand. 17:30 lezen wij op blz. 52 het volgende: "Dus, bekeerd te

worden uit de duisternis te komen. Het is een Ander tot Hoofd te krijgen, Die Koning laten zijn." Vandaar de titel van dit boek dat het waard is gelezen en overdacht te worden.

Drs. B. Oosterom, **Kernteksten uit de eerste brief van Johannes**, 72 blz., f 14,90.

Ds. J.H. Velema, **Kernteksten uit Jozua**, 83 blz., f 14,90.

Ds. C. Snoei, **Kernteksten over Zending**, 78 blz., f 14,90.

Ds. H. Veldhuizen, **Kernteksten over de gemeente**, 72 blz., f 14,90.

Ds. J.E. de Groot, **Kernteksten uit Handelingen**, 66 blz., f 14,90.

Al deze deeltjes zijn uitgekomen bij uitgeverij de Groot Goudriaan - Kampen in de serie Schriftwerk, handreiking voor persoonlijk meditatie en

gemeenschappelijk Bijbelstudie. Iedere auteur tracht op eigen wijze wezenlijke zaken te verwoorden. Geschikt om te gebruiken op verenigingen of Bijbelkringen. Toegevoegde vragen vergemakkelijken het gesprek over de behandelde zaken.

A.P. Bijl, **Een Prince van Oraengien**, 240 blz., f 39,90, Uitgeverij de Groot Goudriaan - Kampen.

De auteur tekent in dit boek een portret van Willem van Oranje. Hij doet dit door gebruik te maken van getuigenissen van tijdgenoten, vooral van mensen uit de directe omgeving van Willem van Oranje. Bovenal wordt Willem van Oranje zelf aan het woord gelaten vanuit zijn eigen brieven en verantwoordingen. Het keurig verzorgde boek is rijk geïllustreerd met een reeks van oude gravures en fraaie pentekeningen van J.H. Isings. Het is geen boek dat vluchtig doorgelezen kan worden. We hebben een schat aan informatie aangetroffen. Wie belangstelling heeft voor de geschiedenis van ons vaderland en bijzonder voor Willem van Oranje moet dit boek niet ongelezen laten.

Het bestuur van het Landelijk Contact Jeugdvereniging Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) roept sollicitanten op voor de functie van

JEUGDWERKADVISEUR m/v

voor 24 uur per week (60%).

Het LCJ is een vereniging waarbij 140 Christelijke Gereformeerde jeugdverenigingen met ruim 2600 jongeren zijn aangesloten. Deze verenigingen zijn geografisch verdeeld over 8 Jeugdcontacten. De activiteiten van het LCJ zijn o.a. het jaarlijkse Jeugdappèl, de uitgave van bijbelstudiemateriaal en de verzorging van kadervormingscursussen.

Functie-omschrijving

Als jeugdwerkadviseur zult u het jeugdwerk begeleiden en stimuleren. Dit betekent met name dat u contact onderhoudt met de jeugdcontacten en de aangesloten verenigingen, zorg draagt voor LCJ-uitgaven en de landelijke activiteiten coördineert.

Functie-eisen

- Belijdend lid van de Christelijke Gereformeerde Kerken;
- HBO-werk- of denkniveau;
- Aantoonbare betrokkenheid bij de leef- en denkwereld van jongeren en bij het kerkelijk jeugdwerk;
- Goede contactuele eigenschappen;
- Didactische vaardigheden;
- Bereidheid om werkzaamheden die uit de functie voortvloeien te verrichten tijdens de avonduren en op zaterdag;
- In het bezit van een auto.

Arbeidsvoorwaarden

Het LCJ biedt een passende salariëring en goede secundaire arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met de geboden functie en uw relevante werkervaring.

Nadere informatie kunt u krijgen bij de voorzitter van het LCJ, de heer C. van Vianen, tel. 0184-602763.

Uw schriftelijke sollicitatie met een curriculum vitae en referenties dient u vóór 30 november 1996 te sturen naar het secretariaat van het LCJ, Vuurvliedhof 37, 3124 BX te Schiedam.

GBS

Bijbels in
Statenvertaling

Kinderboeken en Puzzels

Kinderboeken die betrekking hebben op de Bijbel.

BK 11	Willem de bijbelverspreider - door J. van Reenen. Vanaf 12 jr.	f 13,50
BK 12	Roemeense jongens in vrijheid - door M. Schalk-Meijering. Vanaf 9 jr.	f 12,-
BK 13	De gevonden schat - door G. Vogelaar-Van Mourik. Vanaf 8 jr.	f 9,-
BK 14	Jef uit de Dwarsstraat (vervolg op BK 13) door G. Vogelaar-Van Mourik. Vanaf 8 jr.	f 9,75

Fraaie puzzels in verschillende formaten.

PZ 4	Puzzel van 330 stukjes, op karton, 27 x 38 cm.
	- Ruïne van de kerk te Anwoth (waar ds. Samuel Rutherford heeft gestaan).
Prijs f 9,90	
	Drie puzzels van 40 stukjes, in doosje, 14,5 x 21 cm.
PZ 5	- Schaapherder
PZ 6	- Kamelen
PZ 7	- Huis in Kanaän
	Prijs per stuk slechts f 4,95

Ook verkrijgbaar in de boekhandel.
Een kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 61 01 55

brood en vis Extra oproep voor hulp Aardbeving teisterde Yunnan provincie in Zuid-China

Huisgemeenten in de Yunnan provincie zijn bijzonder zwaar getroffen door de recente aardbeving.

H
E
L
P
C
H
I
N
A

85% van alle huizen zijn verwoest in het rampgebied.

25 schuurkerken van de Miao, Yi en Lisu christenen ingestort.

56 personen gedood onder het puin, waarvan 11 christenen van de huisgemeenten en de vrouw van een Evangelist.

Gebrek aan medische hulp, huisvesting, dekens, enz. geeft extra zorg in de kou.

Zenden van artikelen is niet mogelijk. Wel dringend financiële steun nodig.

Lisu, Miao en Yi christenen spannen zich in "noodhulp" te geven. Zij zijn arm, bidden en hopen op hulp van mede-christenen.

Wilt u n.v.p. ook helpen?

→ **Postgiro 31 555 32**
Stichting
"Bonisa"-zending

Secretariaat: Schoolstraat 17, 2161 HB Lisse of op rek. 33.65.54.613 van de Rabobank te Lisse, t.n.v. Stichting BONISA-zending, Gronn. van de Rabobank 163525.

Informatie kunt u aanvragen bij dhr. T. Schultink, tel. 0527-615063, Donastraat 5, 8303 WL Emmeloord

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Plaats uw

familieberichten

in Bewaar het Pand

- Wij verzorgen begravenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Telefoon 0577-401689

Stichting OGO. De stichting voor projectmatige ondersteuning van het gereformeerd onderwijs in Hongarije, Roemenië en Oekraïne

OGO heeft met uw steun verscheidene scholen kunnen helpen. Opnieuw zijn veel aanvragen binnengekomen.

Meer info?

Bel dhr. Waterman
(0113) 342447
of dhr. Flach
(0318) 514208

Wie helpt de volgende basisscholen bij aanschaf van materiaal voor biologie, geschiedenis, natuur-, wis- en scheikunde?

- Vészto
- Türkere
- Gyula
- Törökszentmiklos (inrichting overblijfslokaal)
- Dombóvár
- Deványi
- Debrecen

Elk project helpt direct! Steun ons werk!

Bank 38.54.16.334 • Giro 2320136 t.n.v. OGO, Bilthoven.

Secretariaat: Merelweg 9, 8075 AV Elspeet
Tel. 0577-492461 • Fax 0577-492505

**buro voor architectuur en ruimtelijke ordening
d. vroegindewij b.v., architect BNA**

Een dynamisch bureau dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde tekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het bureau heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

- * Utiliteitsprojecten
 - kantoren
 - scholen
 - kerken
 - bedrijvenparken
 - sociale werkplaatsen
 - multi-funktionele gebouwen
- * Woningbouw zoals:
 - gesubsidieerde (premie A - woningwet)
 - bungalows - 2 onder 1 kap
 - renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

**buro voor architectuur en ruimtelijke ordening
d. vroegindewij b.v., architect BNA reg. nr. 1.890126.262**

oosthavendijk 46 3241 lk middelharnis tel. 0187-485800
postbus 82 3240 ab middelharnis fax 0187-486910